

Марко би сада био момак

На данашњи дан, 31. маја 1999. године, од НАТО бомбе страдало је 11 Новопазараца цивила, међу њима и двогодишњи Марко Симић

Нови Пазар – Споменик с 11 имена настрадалих у Улици Стевана Немање испред стамбене зграде Р-74 подсећа на најтрагичнији догађај у новијој историји Новог Пазара. На том месту 31. маја 1999. године од бомбе НАТО агресора погинуло је 11 Новопазараца.

И данас ће се родбина страдалих и грађани Новог Пазара окупити да погинулима запале свеће и на месту страдања положе букете цвећа с неизговореним питањем зашто се то догодило.

тог дана је био на радном месту у месари коју је бомба посве разорила.

Дејан Милошевић је у дворишту покушавао да поправи свој аутомобил.

Новинарка Телевизије Јединство Драгомирка Биорац чекала је аутобус. Вести о њеној смрти јавили су други.

Звездан Јајић је био јединац. Родитељска кућа у селу Скукову празна. Да запале свеће на месту Звездановог страдања долазе сестре.

Голуб Ратковић је био ватрогасац. Када су си-

Зграда Р-74 после бомбардовања

Тог дана Владан Симић је пошао у шетњу с двогодишњим сином Марком. Само пред десетак дана Марко је дувао свећице на другом рођендану. Отишли су до продавнице у згради Р-74. Владан је покушао да загрљајем заштити сина. Безуспешно – нашли су их мртве и загрлене. Сада би Марко славио 18 рођендан и матуру, шетао би с девојкама...

Заувек је остао дете. Било је предлога да се дечки вртић у суседству назове по најмлађој жртви – двогодишњем дечаку Марку Симићу. Предлог је заборављен.

Шеснаестогодишњи Марко Роглић био је гимназијалац. Ђорђе Пантовић с 24 године, омиљен међу вршњацима и муштеријама, и

рене почеле злокбно да завијају упозоравао је народ да се склони с улице. Он није стигао да се склони. Драган Симић је радио у продавници ауто-делова у бомбардованој згради, Рацо Вранић је свратио код друга Ђорђа у месару, Миодраг Никић се ту случајно задесио. А све заједно задесио их је смрт, која не може ни да се објасни ни оправда никаквим причама о „леgitимним циљевима“ НАТО бомбардера. Јачи су 11 Новопазараца прогласили колатералном штетом.

Ожиљци од гелера и теже повреде и сада двадесетак Новопазараца подсећају да су пре 16 година били на „погрешном“ месту.

С. Бакрачевић

Злочин победника у Рајиној шуми

Скупштина Новог Сада усвојила декларацију о осуди ликвидације великог броја угледних грађана у октобру 1944. године

Нови Сад – Седам деценија после завршетка Другог светског рата, Нови Сад је поново отворио тешку и драматичну страну из своје прошлости о страдању у Рајиној шуми, непосредно после ослобођења града од окупатора 23. октобра 1944. године. Градска скупштина усвојила је, касно прексисноћ, декларацију којом се најоштрије осуђује злочин извршен над цивилним становништвом града.

У Рајиној шуми, у близини новосадске Топлане, на бачкој страни Дунава, погубљено је, како се тврди, 250 угледних Новосађана. Многима је било онемогућено право на суђење и одбрану, а међу њима и бившем градоначелнику Милошу Петровићу, потпредседнику новосадске скупштине и председнику ФК Војводина

Обраду Милутиновићу, индустријалцу Драгољубу Ристићу, једном од оснивача Социјалистичке партије у Новом Саду Павлу Татићу, голману Милошу Костићу, уреднику и издавачу „Нове поште“ Војиславу Матићу, новинару Пери Савићу...

Декларацију о осуди злочина у Рајиној шуми је предложила одборничка група „Сви за Нови Сад“ (СПО и Покрет „Дрина – Динара – Дунав“), која тражи да се жртвама постави и споменик-обележје.

„Ово није и не може бити осуда једне епохе, времена окупације и снажне воље за борбом за ослобођење, већ осуда политике освете над људима који другачије мисле и осећају“, речено је у образложењу предлога и подсећа се да је градски парламент још 1994. године донео одлуку о одавању поште жртвама у Рајиној шуми и истраживању овог догађаја, али да она до данас није спроведена.

Насупрот томе, потпредседник ЛСВ-а Александар Јовановић оцењује да је декларација о Рајиној шуми „најновији корак у покушају прекрајања историје којим се желе поисто-

Лигаши гласали против

У току скупштинске расправе предлагач је прихватио сугестије неких учесника и променио првобитни предлог декларације, па је уместо „250 стрељаних“ у уврштено „стрељан велики број“. Од 64 присутних одборника, за декларацију су гласала 42 одборника, 10 је било против, а 12 није учествовало у гласању. За су гласали одборници владајуће коалиције, одборници ЛСВ-а су били против, док одборници из редова ДС-а и СРС-а нису учествовали у гласању.

Булевар патријарха Павла

Одборници новосадског парламента су прекинута донели и одлуку да Сомборски булевар добије име Патријарха Павла. Српска радикална странка најавила је покретање иницијативе да Булевар Европе промени име у Булевар Николе Тесле. Радикали су истакли да је велики научник још за живота постао члан Матице српске и да је Нови Сад једини град у Србији који је га је прогласио почасним грађанином.

ветити невинне жртве и доказани колорационисти“.

Иако сматра да је било и оних који су невинно страдали у том периоду и на том месту, Јовановић каже да је „потребно је да се пре било какве декларације дође до јасних података ко је и зашто тамо страдао, а тиме треба да се баве историчари“. Он истиче да је „овако, како се сада припрема и предлаже, декларација смишљена као још један потез у циљу обесмишљавања антифашизма и антифашистичке борбе“.

Апелујући на то да расветљавање овог догађаја из историје Новог Сада не добије димензију дневнополитич-

ког и политикантског препуцавања, историчар мр Синиша Јокић, кустос Музеја града Новог Сада, каже за „Политику“ да су у Рајиној шуми 1944. Новосађани заиста трагично страдали и да је то била једна велика неправда.

„Моје старије колеге у Музеју, које су сада у пензији, скренуле су ми пажњу на тај проблем пре десетак година. Те колеге су познавале и потомке страдалих људи, чак су знали и који су људи учествовали у егзекуцији. То је заиста стравична прича“, каже Јокић, истичући да о самом догађају има мало поузданих података и да му је потребно прићи на одговоран и

цивила у Варварину сигурно спада међу најтеже НАТО злочине, за које нико из те алијансе до сада није одговарао, иако у близини и ширем окружењу није било ниједног војног објекта ни војника. Није било ни искреног извињења за почињено страдање цивила. Најмлађа жртва била је Сања Миленковић, шеснаестогодишња ученица београдске Математичке гимназије.

Грађани Варварина тужили су државу Немачку за почињени злочин, али је Уставни суд те земље септембра 2013. одбацио тужбу, уз образложење да такву врсту спора могу водити само државе, али не и појединци.

Р. Станковић

Молитва и помен крај Споменик-обележја НАТО жртвама у Варварину

Темнићки крај обележио 16-годишњицу НАТО злочина

Варварин – Грађани Варварина и целог темнићког краја, окупањем и полагањем цвећа и венаца на Споменик-обележје жртвама НАТО бомбардовања, обележили су јуче 16-годишњицу страдања недрожних цивила крај моста на Великој Морави. Пре 16 година, 30. маја 1999, на том месту погинуло је десеторо цивилних лица, а 17 тешко повређено у двоструком налету НАТО авиона у размаку од пет минута, у 13.25 и 13.30 сати, на дан Свете Тројице, односно вазара у мирном градићу крај Велике Мораве.

Помену НАТО жртвама присуствовао је и министар одбране Братислав Гашић, који је положио цвеће и одао почаст погинулима. Страдање

ловцима, која их је тако свесрдно прихватила у своје наручје, када су 1991. године морали да напусте ратом захваћени Вуковар“.

Признање од бронзе „Ловоров венац песничке патње и славе“, уметнички рад проф. др Драгана Раденовића, уручено је познатом књижевнику и ТВ водитељу Раши Попову.

„Прошао сам све медије, дневне и недељне новине, радио и телевизију. Написао сам сећања на детињство и дечаштво, четири романа за девојчице, шест збирки песама, један спев и еп“, рекао је Попов, примајући признање, откривши да му је у штампи нова збирка песама под насловом „Живот је сладак, брате, ко би желео на гробље да га прате“.

Диплома „Почасни витез српског хумора“ постхумно је додељена књижевнику Драгославу Андрићу (1923–2005), за његов допринос хумору, поезији, преводилаштвоу и лексикони.

У програму који је био подељен у три целине афоризме су говорили Ранко Гузина, Драгутин Минић Карло, Илија Марковић, Александар Баљак и Александар Чотрић. Анегдоте су представили књижевници Томислав Ђокић и Душан Варићак, а вештину казивања вицева демонстрирао је писац и лекар Димитрије Панфилов.

А. Чотрић

Уручење награде Раши Попову

достојанствен начин. Град би, сматра, требало да оснује независну комисију историчара, форензичара, антрополога и других стручњака.

О страдању у Рајиној шуми сазнало се 1991. приликом копања канала за водовод, када су откривени делови људских скелета. Кости су смештене у депоу Музеја града на Петроварадинској тврђави.

„Требало би прекопати цео терен, извадити све кости и осветлати их од стране свих конфесија. Ти су људи заједно страдали и требало би одржати заједнички молебан свих конфесија, направити један споменик где ће бити сахрањени“, додаје Јокић.

Он, такође, каже да су у Рајиној шуми погубљени многи угледни Новосађани, наводећи као пример Павла Савића, који је као новинар и одборник био велики заговорник радничких права и критичар капиталистичког система. Био је, истиче Јокић, искрени левичар, а „сигурно за неког ко је био левичар не можемо рећи да је био поданик фашистичке Мађарске“.

Према његовим речима, то да ли је неко био сарадник окупатора „само зато што је живео у Новом Саду и није ишао у шуму да се бори“ представља „етикетирање“, што је „велика срамота и туга за Нови Сад, који је увек одисао грађанским миљеом, мултикултуралношћу и мултиконфесионалношћу“.

С. Ковачевић